

Raadsvoorstel

Onderwerp: Lokale media-instelling
Datum: 8 mei 2019
Agendapunt: 6
Behandeling: Opinierend
Portefeuille-
houder(s): Wethouder Dijkhuis
Steller: Rixt Vellenga r.vellenga@hethogeland.nl
Zaaknummer:

1. Samenvatting

Twee organisaties hebben bij het Commissariaat voor de Media een aanvraag ingediend voor een uitzendlicentie, om daarmee de status van 'Lokale Omroep' te verkrijgen. Het betreft RTVi Het Hogeland (de voormalige Stichting Agglomeratie Omroep Midden-Groningen) en Stichting Lokale Zender Het Hogeland. Beide organisaties bieden, op basis van hun ervaring in omroep-zijn, film maken en journalistiek een breed scala aan mediadiensten. De accenten verschillen per organisatie. Ook beschikken beide organisaties over een breed netwerk in de Hogelandster samenleving. De gemeenteraad wordt gevraagd advies uit te brengen aan het Commissariaat over de aan te wijzen omroep.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

De raad wordt gevraagd advies uit te brengen aan het Commissariaat voor de Media over het aanwijzen van een lokale publieke media-instelling voor de gemeente Het Hogeland.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit advies is het verzoek van het Commissariaat voor de Media aan de gemeenteraad om advies aan hem uit te brengen. Het Commissariaat heeft aanvragen ontvangen van twee lokale omroepstichtingen om te worden aangewezen als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Het Hogeland. Het Commissariaat neemt pas een besluit op de aanvragen nadat de gemeenteraad een advies heeft uitgebracht aan het Commissariaat.

3.2 Wettelijk kader

De Mediawet 2008 bepaalt dat per gemeente één media-instelling kan worden aangewezen als lokale media-instelling. Deze aanwijzing wordt verstrekt door het Commissariaat voor de Media. De aanwijzing geschiedt nadat de gemeenteraad aan het Commissariaat heeft geadviseerd over de vraag of de aanvragende instelling(en) aan de wettelijke eisen voldoet. Deze eisen gaan over de juridische vormgeving en de doelstelling van de instelling en over de representativiteit van het programmabeleidsbepalend orgaan (pbo).

3.3 Bevoegdheid raad

Het advies van de gemeenteraad is erg belangrijk. De gemeenteraad beschikt over specifieke kennis en ervaring op lokaal niveau. Die kennis heeft het Commissariaat niet. De gemeenteraad kan dan ook het beste beoordelen of het pbo van een lokale omroep representatief is voor de in die gemeente voorkomende stromingen. Het Commissariaat kan

dan ook pas een besluit nemen als de gemeenteraad heeft geadviseerd over de aanvraag. Het advies van de gemeenteraad is bovendien verplicht op grond van de Mediawet.

Meerdere aanvragen bij één gemeente

Zijn er voor één gemeente meerdere aanvragers met elk een representatief pbo, dan bepaalt de Mediawet dat het college van burgemeester en wethouders zich inspanst voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is om het samengaan van deze aanvragers te bevorderen. Per gemeente kan immers maar één lokale omroep worden aangewezen.

Er is zowel ambtelijk als bestuurlijk met beide aanvragers gesproken en gepolst of de instellingen bereid zijn samen te gaan, zodat er uiteindelijk één aanvrager overblijft. Tijdens deze gesprekken hebben beide instellingen aangegeven niet met elkaar samen te willen gaan. Het Commissariaat vraagt in dergelijke gevallen de gemeenteraad om over de afzonderlijke aanvragen gemotiveerd te adviseren, zodat duidelijk wordt welke aanvrager het beste de functie van lokale omroep kan uitoefenen.

Indien de gemeenteraad niet tot een advies komt voor het Commissariaat, dan zal het Commissariaat een besluit op de aanvragen nemen en dus een partij aanwijzen.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het aanwijzen van een van de organisaties als lokale omroep heeft als resultaat dat de gemeente Het Hogeland een omroep zal krijgen die wordt gesubsidieerd door middel van een vaste bijdrage per wooneenheid (zie paragraaf 6)

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Wettelijke eisen

Artikel 2.61 van de Mediawet 2008 beschrijft een aantal vereisten waaraan lokale instellingen moeten voldoen willen ze worden aangewezen als publieke media-instelling. De raad moet in het advies de volgende vragen met een duidelijk ja of nee beantwoorden:

1. Is de lokale omroep een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met ander woorden: is het een stichting of een vereniging?

RTVi Het Hogeland: Ja, het betreft een stichting, dit blijkt uit de akte van oprichting.

Stichting Lokale Zender Het Hogeland: Ja, het betreft een stichting, dit blijkt uit de akte van oprichting.

2. Stelt de lokale omroep zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften, die in een gemeente leven?

RTVi Het Hogeland: Ja, dat blijkt uit de akte van oprichting van Stichting RTVi Het Hogeland. In artikel 3 van deze akte staat dat de stichting ten doel heeft:

- a. Het uitzenden van oproepprogramma's bestemd voor de gemeente Bedum (met ingang van 1 januari 2019 gemeente Het Hogeland), hierna te noemen de gemeente;
- b. Een programma te verzorgen dat in zodanige mate is gericht op de bevrediging van de in de gemeente levende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke behoeften, dat haar programma geacht kan worden van algemeen nut te zijn.

De stichting gebruikt haar zendtijd geheel voor een programma dat in het bijzonder betrekking heeft op de gemeente. Zij tracht dit doel en al hetgeen

daarmee in de ruimste zin verband houdt te verwezenlijken door het aanwenden van alle geoorloofde middelen, welke voor de verwezenlijking van het doel van de stichting bevorderlijk kan zijn.

Stichting Lokale Zender Het Hogeland: Ja, dat blijkt uit de akte van oprichting van Stichting Lokale Zender Het Hogeland. In artikel 3 van deze akte staat dat de stichting ten doel heeft:

- a. Het verzorgen van media-aanbod bestemd voor de gemeente Het Hogeland en gemeente(n) waarvoor de stichting door het Commissariaat voor de Media als publieke lokale media-instelling is aangewezen, hierna te noemen 'de gemeente';
- b. Het op lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven, en het verrichten van activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen.

De stichting gebruikt haar zendtijd geheel voor een programma dat in het bijzonder betrekking heeft op de gemeente. Zij tracht dit doel en al hetgeen daarmee in de ruimste zin verband houdt te verwezenlijken door het aanwenden van alle geoorloofde middelen, welke voor de verwezenlijking van het doel van de stichting bevorderlijk kan zijn.

3. Heeft de omroep een orgaan dat het beleid voor de media-aanbod bepaalt?

RTVi Hogeland: Ja, de stichting heeft een overzicht van de leden van het programmabeleid bepalend orgaan (pbo) als bijlage bij haar aanvraag bijgevoegd.

Stichting Lokale Zender Het Hogeland: Ja, de stichting heeft een overzicht van de leden van het programmabeleid bepalend orgaan (pbo) als bijlage bij haar aanvraag bijgevoegd.

4. Is dit programmabeleid bepalende orgaan (pbo) representatief samengesteld?

RTVi Hogeland: Ja, uit het overzicht van de leden van het pbo blijkt hoe het pbo is samengesteld. De aanvraag van stichting RTVi Het Hogeland betreft een aanvraag voor gemeente Het Hogeland, die ontstaan is uit vier gemeenten. Dan is het voor de lokale omroep zaak te streven naar een evenredige en evenwichtige verdeling van de leden van het pbo.

Stichting Lokale Zender Het Hogeland: Ja, uit het overzicht van de leden van het pbo blijkt hoe het pbo is samengesteld. De aanvraag van Stichting Lokale Zender Het Hogeland betreft een aanvraag voor gemeente Het Hogeland, die ontstaan is uit vier gemeenten. Dan is het voor de lokale omroep zaak te streven naar een evenredige en evenwichtige verdeling van de leden van het pbo.

Bijkomende wegingsfactoren

Omdat zowel RTVi Hogeland als Stichting Lokale Zender Het Hogeland beide voldoen aan de eisen van de Mediawet, is er gekeken naar bijkomende wegingsfactoren: ervaring, onderbouwing, netwerk en representativiteit van het programmaraad. Deze wegingsfactoren zijn gekozen om een eventuele keuze van één van deze partijen te bevorderen.

Wegingsfactor	RTVi Hogeland	Stichting Lokale Zender Het Hogeland
Ervaring/achtergrond	<p>komt voort uit de Stichting Agglomeratie Omroep Midden-Groningen, en is sinds 1996 de enige omroep met een uitzendlicentie in het grondgebied van de huidige gemeente Het Hogeland. De stichting is gevestigd in Bedum, en bediende tot en met 31 december 2018 de toenmalige gemeente Bedum.</p> <p>RTVi Het Hogeland heeft met name ervaring met radio en internet.</p>	<p>is een recente samenwerking tussen Ina Spijk, Cees van de Meent en Sarah Stiles. Deze drie producenten hebben de afgelopen jaren nieuws-, achtergrond en opiniemateriaal gemaakt en gepubliceerd (internet, film, documentaire, televisie). Het momentum van de herindeling was voor deze drie producenten aanleiding om een uitzendlicentie te ambiëren.</p> <p>Stichting Lokale Zender Het Hogeland heeft met name ervaring in beeld (film- en tv-documentaires, internet).</p>
Onderbouwing van de aanvraag	<p>Heeft zich in de maanden voorafgaand aan de herindeling reeds voorbereid op de vergroting van het gebied en wat dat betekent voor hun organisatie. Zij hebben de aanvraag in september 2018 ingediend.</p>	<p>Is later tot het besluit gekomen om een aanvraag in te dienen. De stichting is ontstaan uit een spontane samenwerking tussen de drie producenten, waarbij werd vastgesteld dat men voldoende 'in huis' had voor het opzetten van een lokale omroep. Zij hebben de aanvraag in januari 2019 ingediend.</p>
Netwerk	<p>Heeft als standplaats Bedum en is daar lange tijd actief geweest. De RTVi Het Hogeland heeft zich in de maanden voorafgaand aan de herindeling sterk gericht op het verbreden van hun netwerk en het leggen van contacten in de hele gemeente.</p>	<p>Is werkzaam geweest in de voormalige gemeenten Bedum, Winsum, de Marne en Eemsmond. Ook de Provincie Groningen, en de noordelijke regio.</p>
Representativiteit van de programmaraad	<p>Beschikt over een programmaraad bestaande uit afgevaardigden uit diverse gremia van de Hogelandster samenleving.</p>	<p>Beschikt over een programmaraad bestaande uit afgevaardigden uit diverse gremia van de Hogelandster samenleving.</p>

Conclusie

Omdat beide aanvragers niet bereid zijn om samen te gaan, wordt de gemeenteraad gevraagd om een advies te geven aan het Commissariaat. Op basis van de wettelijke eisen en bijkomende wegingsfactoren, kan het college geen voorkeur meegeven aan de raad. Tevens is het niet aan het college om advies uit te brengen.

Het Commissariaat voor de Media verstrekt de zendlicentie voor één lokale omroep per gemeente. De aanwijzing geschiedt nadat de gemeenteraad aan het Commissariaat heeft geadviseerd over de vraag of de aanvragende instelling aan de wettelijke eisen voldoet. Voldoen beide aanvragers hieraan, dan is het aan de raad om een advies te verstrekken met een voorkeur voor één van beide aanvragers. Voor dit advies kan de gemeenteraad aanknopingspunten vinden in het Vernieuwingsconvenant gemeenten-lokale omroepen van VNG en OLON. In dit convenant wordt het begrip lokaal toereikend media-aanbod uitgewerkt in drie indicatoren: productaanbod, kwaliteit van de omroep en de efficiëntie/effectiviteit van de exploitatie. Deze indicatoren bieden aanknopingspunten om een goede vergelijking mogelijk te maken. Mocht het zo zijn dat de raad op basis van de huidige informatie niet tot een gemotiveerd advies voor een van beide instellingen kan komen, dan zou kunnen worden overwogen om het college op basis van bovenbedoelde indicatoren een vervolgonderzoek te laten uitvoeren, op basis waarvan de raad een gemotiveerd advies kan geven.

5.2 Risico's

Maatschappelijke impact

Door het instellen van een lokale omroep wordt een lokale nieuws-, achtergrond- en opiniestroom gewaarborgd. Een lokale omroep is sterk zichtbaar en aanwezig in de Hogelandster samenleving en de impact ervan is per definitie groot. Het gaat om onafhankelijke nieuwsvoorziening dichtbij zowel het bestuur als de inwoners en zal daarom voor beiden een spreekbuis/communicatiemiddel zijn.

6.1 Financiële aspecten en wijze van dekking

De aanwijzing van een lokale omroep heeft tot gevolg dat deze aanspraak kan maken op gemeentelijke subsidie. Sinds 1 januari 2010 is vastgelegd dat de gemeente de subsidie voor de lokale publieke media-instelling moet baseren op het aantal woonruimten. De vaststelling van het subsidiebedrag is in landelijke regelgeving vastgelegd en gebeurt dan volgens de volgende rekenmethode: het aantal wooneenheden in het huidige grondgebied van gemeente Het Hogeland op 1 januari 2019 x € 1,35. In de begroting van Het Hogeland is een raming opgenomen van 5.900 euro. Aanwijzing van een lokale omroep voor Het Hogeland heeft een uitzetting van de begroting tot gevolg van € 25.000 tot € 30.000 waar op dit moment geen dekking voor is. De financiële gevolgen hiervan zullen daarom worden meegenomen in de kadernota.

6.2 Gevolgen voor de bedrijfsvoering

De lokale omroep zal, naast de reeds bestaande lokale media een aanpreekpunt zijn bij nieuwswaardige onderwerpen. Daarnaast zal rekening moeten worden gehouden met de aanwezigheid van de lokale omroep –gevraagd en ongevraagd- bij evenementen en publieke activiteiten van het bestuur.

7. Inbreng belanghebbenden

Zie bijlage

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

De lokale zender ontplooit haar activiteiten zodra het Commissariaat van de Media de uitzendlicentie heeft verleend. Deze uitzendlicentie geldt voor een periode van 5 jaar.

8.2 Tijdspad

De gemeenteraad moet zijn advies zo spoedig mogelijk meedelen aan het Commissariaat.

8.3 Communicatie

Welke stukken moet de gemeenteraad aanleveren aan het Commissariaat van de Media?

Behalve het advies over de aanwijzing (getekend raadsbesluit) ontvangt het Commissariaat in ieder geval de notulen van de raadsvergadering en het raadsvoorstel over het advies. Als er geen notulen van de raadsvergadering zijn gemaakt, dan moet de gemeenteraad aan het Commissariaat aangeven waar de raadsvergadering te beluisteren of te bekijken valt.

8.4 Evaluatie

De gemeentelijke contactpersoon voor de lokale media-instelling is de beleidsambtenaar Kunst & Cultuur en een medewerker van het team communicatie. Evaluatie en rapportering geschiedt in afstemming met hen, naar aanleiding van het jaarverslag en door middel van periodiek overleg.

Bijlage:

Bijlage 1 Programma raad RTVi Hogeland

Bijlage 2 Motivatie programma raad RTVi Hogeland

Bijlage 3 Toekomstvisie RTVi Hogeland

Bijlage 4 Overzicht van leden van het PBO Stichting Lokale Zender Het Hogeland

Bijlage 5 Aanvullende info Stichting Lokale Zender Het Hogeland

Bijlage 6 Brief Commissariaat voor de media, 4 oktober 2018

Bijlage 7 Brief Commissariaat voor de media, 12 maart 2019

Bijlage 8 Vernieuwingsconvenant gemeenten-lokale omroepen van VNG en OLON

Winsum, 23 april 2018

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding